

M.p., wtorek, 10 października 1944 r.

Nr 210

CHURCHILL I EDEN W MOSKWIE

Moskwa, 9.X. Radio sowieckie ogłosiło dzisiaj, że premier Churchill i minister Eden przybyli do Moskwy.

Londyn, 9.X. Wicepremier brytyjski Attlee oświadczył dziś w Izbie Gmin, że premier Churchill i minister spraw zagranicznych Eden udali się do Moskwy celem odbycia rozmów ze Stalinem i komisarzem spraw zagranicznych Mołotowem. Churchillowi towarzyszy szef sztabu imperialnego marsz. sir Allan Brooke oraz generał, główny doradca wojskowy premiera. Rozmowy w Moskwie następują niedługo po konferencji w Quebecu. Stalin, który nie mógł brać udziału w tej konferencji, powitał z zadowoleniem możliwość odbycia rozmów z premierem Churchillem. Konferencje w Moskwie odbywają się za zgodą i w całkowitym porozumieniu z rządem Stanów Zjednoczonych. Ambasador amerykański w Moskwie Harriman weźmie udział w rozmowach jako przedstawiciel trzeciego rządu sojuszniczego. Premier Churchill przybył do Moskwy po raz drugi. Jest to trzecie jego spotkanie ze Stalinem, z którym ostatnio konferował w Teheranie w grudniu ubiegłego roku.

PROJEKT MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI BEZPIECZEŃSTWA

Londyn, 9.X. Dziś ogłoszono jednocześnie w Londynie, Waszyngtonie, Moskwie i Czungkingu projekt międzynarodowej organizacji bezpieczeństwa powojennego. Ogłoszony dokument ujmuje główne zarysy przyszłej organizacji bezpieczeństwa światowego, które ma być uzyskane środkami pokojowymi bądź też, w razie potrzeby, siłą.

Projekt przewiduje utworzenie instytutu międzynarodowej organizacji pod nazwą Narody Zjednoczone. Celem jej jest zachowanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, wyłączenie wszelkich momentów i elementów, które mogłyby zagrozić pokojowi i bezpieczeństwu, załatwianie spraw spornych na drodze pokojowej oraz jak najszerszą współpracę międzynarodową. Do organizacji mają prawo należeć wszystkie państwa, niążące pokój, które zobowiążą się do załatwiania wszelkich spraw na drodze pokojowej. Projekt uznaje za zasadę suwerenną równość wszystkich należących do organizacji państw. Organizacja posiadać ma cztery organy, podobnie jak Liga Narodów: 1° Rada, 2° Zgromadzenie, 3° Sekretariat generalny, i 4° Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości. Rada posiadać ma większe prerogatywy niż posiadała Rada Ligi Narodów. Składać się ona będzie z czterech a później pięciu członków stałych, którym będą W. Bryta-

nia, Stany Zjednoczone, Związek sowiecki a następnie również Francja, oraz z 6 członków niestałych z wyboru. Członkowie niestali wybierani mają być na okres 2 lat, przyczem niepracowana jeszcze w szczególności ordynacja wyborcza pomyślana ma być w ten sposób, aby kolejno wszystkie państwa wchodziły do Rady. Rada bezpieczeństwa czynna będzie permanentnie i interweniować będzie w sporach międzynarodowych. W skład zgromadzenia wejdą wszystkie narody zjednoczone, a następnie również inne narody. Zgromadzenie posiadać będzie wyłącznie charakter opiniotwórczy i doradczy bez własnej inicjatywy opiniotwórczej. Będzie się ono zbierało raz do roku, może być jednak zwoływane na sesje nadzwyczajne. Decyzje Zgromadzenia w sprawie wyboru członków niestałych Rady, oraz wyłączenia lub zawieszenia jednego z członków organizacji zapadać muszą większością 2/3 głosów. Sekretarz generalny będzie

miał dość szerokie prerogatywy, m.inn. będzie miał prawo zwracania uwagi Radzie na okoliczności, zagrażające bezpieczeństwu międzynarodowemu. W Trybunale Sprawiedliwości reprezentowane będą wszyscy członkowie organizacji. Każde państwo musi oddać do dyspozycji organizacji część swych sił zbrojnych, w szczególności lotnictwa. Rada bezpieczeństwa posiadać będzie komisję wojskową, w skład której wejdą członkowie sześciu państw stałych członków Rady. Umowy regionalne będą dopuszczalne, wymagają one jednak akceptacji Rady. Projektowane jest również utworzenie Rady do spraw gospodarczych, społecznych, i humanitarnych w składzie 18 członków. Obrady nad projektem, opracowanym na konferencji w Dumbarton Oaks, trwały 6 tygodni. Projekt ma być jeszcze formalnie zatwierdzony przez rządy czterech państw, a następnie przedstawiony wszystkim zjednoczonym narodom.

KLUCZOWY MOMENT BITWY O AKWIZGRAN Desant kanadyjski nad Skaldą

Kwaterna główna Sprzym. we Francji, 9.X. Dwie kolumny I armii amerykańskiej, nacierające na Akwizgran, zbliżają się do siebie i dzieli je już tylko przestrzeń 2 km. Akwizgran jest niemal otoczony, wszystkie główne drogi do miasta są odcięte, Niemcy dysponują tylko kilku drogami drugorzędnymi. Amerykanie wzięli znowu 1300 jeńców.

Londyn, 9.X. Oddziały I armii kanadyjskiej dokonały z morza desantu na południowym brzegu Skaldy i ustanowiły 2 małe przyczółki w odległości 8 km od miasta Torneuzen. Desant ten ma na celu odciążenie przyczółka Sprzymierzo-nach nad kanałem Leopolda, gdzie napór niemiecki jest bardzo silny. Na północ od Skaldy wojska I armii kanadyjskiej dotarły do prowincji holenderskiej Zeeland. Szosa i linia kolejowa, prowadzące na półwysep Beveland, znajdują się pod ogniem artylerii kanadyjskiej.

Londyn, 9.X. Oddziały III armii amerykańskiej wbiły się głęboko w klin w stanowiska niemieckie między Metzem a Nancy. Amerykanie wzięli 1700 jeńców i zajęli 8 miasteczek. Również pomyślnie rozwija się natarcie sojuszników na Bramę Belforską. Umocnienia niemieckie bombardowane były ciężko przez lotnictwo sojuszników.

UMOWA BUŁGARI I Z TITA

Sofia, 9.X. Ogłoszono oficjalnie, że rząd bułgarski zawarł z jugosłowiańskim komitetem wyzwoleńców umowę w sprawie współdziałania w walce przeciwko Niemcom oraz w sprawie przyjaznych stosunków między obu państwami.

PRZERWANA ŁĄCZNOŚĆ BERLINA ZE SZTOKHOLM

Sztokholm, 9.X. Od 60 godzin przerwana została całkowicie łączność telefoniczna i telegraficzna Berlina ze Sztokholmem. Samolot regularnej komunikacji nie przybywa z Berlina do Sztokholmu od 2 dni. Prasa szwedzka wyraża przypuszczenie, że odcięcie Berlina od świata nie zostało spowodowane bombardowaniem, lecz względami politycznymi - i przypomina przerwanie połączeń po zamachu na Hitlera.

DOWÓDZTWO NIEMIECKIE NAD ARMIA WĘGIERSKA

Ankara, 9.X. Do Budapesztu przybył specjalny wysłannik Hitlera z żądaniem natychmiastowego podporządkowania armii węgierskiej dowództwu niemieckiemu. Aresztowano 18 wyższych oficerów węgierskich. Mieszkańcy Budapesztu opuszczają w panice stolicę. Ruch transportowy został całkowicie zdeorganizowany.

NIEUDANE ZABIEGI FRANKA

Sztokholm, 9.X. Radio szwedzkie donosi, że gen.-gubernator Frank wezwał na konferencję do Krakowa kilku wybitnych działaczy polskich, znajdujących się dotychczas na wolności. Zabiegi Franka idą w kierunku stworzenia polskiego ugrupowania politycznego, przychylnego Niemcom. Dziennik "Stockholm Tidningen" donosi, że usiłowania gubernatora spełzły na niczym i wezwani na konferencję działacze polscy odmówili kategorycznie żądaniom Franka. Natychmiast po konferencji zostali oni aresztowani przez Gestapo. Nazwiska tych nowych ofiar teroru niemieckiego nie zostały ujawnione.

105 JEŃCÓW Z WARSZAWY

Berlin, 9.X. Radio niemieckie donosi, że jeńcy, wzięci do niewoli w Warszawie, skoncentrowani zostali w obozach wojskowych i traktowani są jak jeńcy wojenni. Ludność cywilna, wywieziona z Warszawy, korzysta z pomocy Czerwonego Krzyża.

NA PRZEDMIEŚCIACH KORYNTU

Rzym, 9.X. Wojska brytyjskie oswobodziły już prawie całą Peloponez i walczą na przedmieściach Koryntu. Niemcy zablokowali kanał koryncki.

WIECZORNE DEPESE W SKRÓCIE

- Wojska sowieckie znajdują się w odległości 20 km od Kkajpedy.
- Na Węgrzech oddziały sowieckie dotarły na odległość 13 km od Debreczyna i 110 km od Budapesztu. Radio Berlin przyznaje, że linie niemieckie pod Szegedynem zostały przełamane.
- Radio Berlin donosi, że ofensywa sowiecka pod Belgradem została zahamowana.
- Finowie zajęli Kemä, ostatni port nad zatoką Botnicką, znajdujący się jeszcze w rękach Niemców. Komunikat niemiecki donosi o ciężkich walkach w północnej Finlandii. Dowódca niemiecki gen. Rendolitsch objął administrację cywilną na terenach, zajętych jeszcze przez Niemców.
- Lotnictwo sojuszników prowadzi nadal największą od początku wojny ofensywę powietrzną na Niemcy.

Z OSTATNIEJ CHWILI

M.p., 9.X. Radio Berlin podaje, że sytuacja pod Akwizgranem jest niejasna i wojska niemieckie wycofały się w kilku punktach. Nasze wojska - oświadczył speaker - włożą nową broń. Radio szwedzkie donosi, że Amerykanie używają również pod Akwizgranem nowej broni.

Londyn, 9.X. Na północ od Akwizgranu Amerykanie zdobyli Schautenberg, o 2 km na wschód od Alsdorfu. Donoszą również o zdobyciu miejscowości, położonej o 10 km na wschód od Akwizgranu.

Moskwa, 9.X. Powitanie Churchilla i Edema odbyło się wielce uroczystie. Na lotnisku oczekiwali ich Molotow, Wyszyński i Majski. Obecna była kompania honorowa. Odegrano hymny narodowe.

Londyn, 9.X. Amerykanie bombardowali Nobluncję, Moguncję, Schweinfurt, Frankfurt, Düsseldorf i Drezno.